

Tisková zpráva

Na poplatcích za obnovitelné zdroje mohou všichni plátcí ušetřit desítky miliard korun

Energetický regulační úřad (ERÚ) informoval v minulých dnech představitele vlády o nových skutečnostech, které potvrzují již dříve zveřejněné chybné nastavení výkupních cen na podporu obnovitelných zdrojů. Všichni plátcí elektřiny i státní rozpočet tak do budoucna mohou ušetřit desítky miliard korun, jen u solárních elektráren činí špatný výpočet rozdíl až 162 miliard korun. ERÚ také dodal nejvyššímu státnímu zástupci nové důkazy a požádal ho, aby dohlédl na obnovení vyšetřování příčin takto špatně nastavených výkupních cen. Uvedla to dnes předsedkyně ERÚ Alena Vitásková.

„Podle našich dřívějších zjištění, na něž už dva roky upozorňujeme představitele všech vlád, došlo v letech 2005 až 2011 ke špatnému nastavení výkupních cen, kdy nad rámec zákona stanovilo bývalé vedení ERÚ větší podporu na delší dobu, než předpokládal zákon. Pokud bychom to vztáhli pouze na oblast fotovoltiky, mohli bychom každý platit místo 495 Kč za každou spotřebovanou MWh asi 316 Kč za 1 MWh,“ řekla dále Alena Vitásková.

Impulsem pro nové kolo aktivit „Kauzy 162 miliard“ byl březnový dopis ministra průmyslu a obchodu Jana Mládka, který rozeslal poslancům v souvislosti s projednáváním energetického zákona. Ministr Mládek v dopise vůbec poprvé potvrdil pochybení minulého vedení ERÚ při vydávání předpisů, na základě kterých se stanovovala výše podpory pro výkup elektřiny z obnovitelných zdrojů.

„Bylo to další potvrzení oprávněnosti našich obav. Nejprve na tuto chybu upozornil audit společnosti BDO, který jsem nechala vypracovat, poté se objevilo několik důkazů, které mají k dispozici orgány činné v trestním řízení. Nyní to dopis pana ministra Mládka konstatoval jako fakt. Je tedy na čase opět předložit vládě všechny informace o případu, aby mohla nechat u Ústavního soudu posoudit ústavnost vyhlášek, na jejichž základě dnes poplatek na podporu obnovitelných zdrojů platíme,“ uvedla Alena Vitásková.

ERÚ také informoval nejvyššího státního zástupce Pavla Zemana o vývoji v případě a podal podnět k výkonu dohledu nad Vrchním státním zastupitelstvím (VSZ) v Olomouci, které případ dříve odložilo. ERÚ byl zejména nespokojen s prací státního zástupce Radka Mezlíka z brněnské pobočky VSZ, který se s řadou aspektů vůbec nevypořádal.

Informace o případu

Ministr Mládek v dopise z 10. března 2015 poslancům uvedl, že „je nutné připomenout roli ERÚ, která měla zásadní dopady do celkové výše nákladů na podporu. Byl to právě ERÚ, který nad rámec zmocnění uvedených v zákoně č. 180/2005 Sb., stanovil ve vyhlášce č. 150/2007 Sb., o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen pevnou dobu garantovaného vyplácení podpory, a to po dobu životnosti v rozmezí 15 až 30 let, podle druhu obnovitelného zdroje. Dále následně od 1. ledna 2008 prodloužil vyhláškou č. 364/2007 Sb. (*pozn. MPO uvedlo nesprávně č. vyhlášky 264/2007*) dobu garantované podpory pro solární elektrárny z hodnoty 15 let na hodnotu 20 let a v roce 2008 novelizoval vyhlášku č. 475/2005 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, kde jsou stanoveny technicko-ekonomické parametry pro stanovení výše výkupních cen, mezi které jako základní parametr patří právě hodnota celkových měrných investičních nákladů, kdy již ke konci roku 2008 měl z titulu své gesce zcela jistě k dispozici údaje o změnách tohoto parametru. Těmito hodnotami ostatní úřady nedisponovaly.“

Výše uvedené vyhlášky nerespektovaly zákon č.180/2005 Sb. tím, že zavedly nebo potvrdily metodiku umožňující nastavit dobu návratnosti na hodnotu nižší než zákonem definovaných 15 let. Solární elektrárny tedy měly návratnost typicky 12 let, ale podporu budou pobírat po dobu celé životnosti elektráren, tedy u solárních elektráren 20 let. Například v roce 2005 cenovým rozhodnutím na rok 2006 byla stanovena výkupní cena pro FVE ve výši 13 200 Kč/MWh, přičemž dle podmínky patnáctileté doby návratnosti investic měla být výkupní cena 10 350 Kč/MWh. Obdobně tomu bylo i v dalších letech. Celková částka, která se na podpoře vyplácí navíc jen u fotovoltaických elektráren, činí 162 miliard Kč, tedy asi 10 miliard Kč za každý rok podpory.

Energetický regulační úřad také podal trestní oznámení na neznámého pachatele, na jehož základě měly orgány činné v trestním řízení okolnosti vypsání neoprávněně vysoké podpory vyšetřit a poukázat na konkrétní viníky. Státní zástupce Vrchního státního zastupitelství v Olomouci, pobočka Brno, Radek Mezlík však věc odložil a nevypořádal se přitom s celou řadou důkazů ve prospěch trestního oznámení. Proto nyní Energetický regulační úřad kromě dopisu ministra Mládka doložil ještě další závažné důkazy a podal nejvyššímu státnímu zástupci Pavlu Zemanovi podnět výkonu dohledu nad postupem Vrchního státního zastupitelství v Olomouci.

Podkladové materiály k celé kauze zveřejnil Energetický regulační úřad na svých internetových stránkách www.eru.cz (<https://www.eru.cz/cs/kauza-162-miliard>).

Kontakt pro média:
Jiří Chvojka
Sekce vnějších vztahů ERÚ
Partyzánská 1/7, 170 00 Praha 7
Tel. 724 060 764, www.eru.cz